

V Bruseli 13. mája 2020
(OR. en)

7971/20

JAI 356
FRONT 137
VISA 51
SAN 156
MI 134
TRANS 209
COMIX 210

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ,
v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie

Dátum doručenia: 11. mája 2020

Komu: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2020) 222 final

Predmet: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ
RADE A RADE o druhom posúdení uplatňovania dočasného obmedzenia
ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2020) 222 final.

Príloha: COM(2020) 222 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 5. 2020
COM(2020) 222 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE
A RADE**

**o druhom posúdení uplatňovania dočasného obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú
nevyhnutné**

I. Úvod

Hlavy štátov a predsedovia vlád Európskej únie 10. marca 2020 zdôraznili, že reakcia na COVID-19 si vyžaduje spoločný európsky prístup a úzku koordináciu s Európskou komisiou.

Komisia prijala 16. marca 2020 oznámenie Európskemu parlamentu, Európskej Rade a Rade o dočasnom obmedzení ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné¹. Komisia v tomto oznámení odporučila, aby Európska rada konala v snahe umožniť hlavám štátov alebo predsedom vlád členských štátov schengenského priestoru a im partnerom z krajín pridružených k schengenskému priestoru, aby urýchlene prijali dočasné obmedzenie ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+².

Uvedené štáty sa 17. marca 2020 dohodli na koordinovanom postupe na vonkajších hraniciach, ktorý vychádza z odporúčania Komisie. Všetky členské štáty EÚ (s výnimkou Írska) a štáty pridružené k schengenskému priestoru³ medzičasom prijali vnútroštátne rozhodnutia o uplatňovaní tohto cestovného obmedzenia.

V snahe pomôcť členským štátom prijala Komisia 30. marca 2020 pokyny na vykonávanie dočasného obmedzenia ciest, na uľahčenie repatriácií z celého sveta a na riešenie prípadov osôb, ktorých víza stratili platnosť v dôsledku cestovných obmedzení⁴. Tieto pokyny boli vypracované na základe príspevku Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex), Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) a Europolu.

V nadväznosti na oznámenie zo 16. marca prijala Komisia 8. apríla 2020 aj následné oznámenie „o posúdení uplatňovania dočasného obmedzenia ciest do EÚ, ktoré nie sú nevyhnutné“⁵. Komisia v tomto oznámení vyzvala členské štáty schengenského priestoru a štáty pridružené k schengenskému priestoru, aby koordinovaným spôsobom predĺžili uplatňovanie cestovného obmedzenia v prípade ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+ o ďalších 30 dní, t. j. do 15. mája 2020.

Dočasné cestovné obmedzenie sa vzťahuje na všetky cesty, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+. Avšak v záujme ochrany práv občanov EÚ a občanov štátov pridružených k schengenskému priestoru⁶, ako aj ich rodinných príslušníkov a štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa oprávnené zdržiavajú v EÚ, sú takéto osoby na účely návratu do svojich domovov vyňaté z uplatňovania obmedzenia ciest, ktoré nie sú nevyhnutné. Navyše v snahe minimalizovať vplyv tohto obmedzenia na fungovanie spoločnosti sa členským štátom odporučilo, aby toto obmedzenie neuplatňovali na osobitné kategórie cestujúcich s nevyhnutnou funkciou alebo potrebou⁷.

¹ COM(2020) 115 zo 16. marca 2020.

² „Región EU+“ zahŕňa všetky členské štáty schengenského priestoru (vrátane Bulharska, Chorvátska, Cypru a Rumunska), ako aj štyri štáty pridružené k schengenskému priestoru. Zahŕňal by aj Írsko a Spojené kráľovstvo, ak by sa rozhodli pre koordinovaný postup.

³ Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko.

⁴ C(2020) 2050 z 30. marca 2020.

⁵ COM(2020) 148 z 8. apríla 2020.

⁶ Vráťane štátnych príslušníkov Veľkej Británie a štátnych príslušníkov štátov zúčastňujúcich sa na mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Srbsko, Čierna Hora, Severné Macedónsko, Turecko) pri ich repatriácii v rámci tohto mechanizmu.

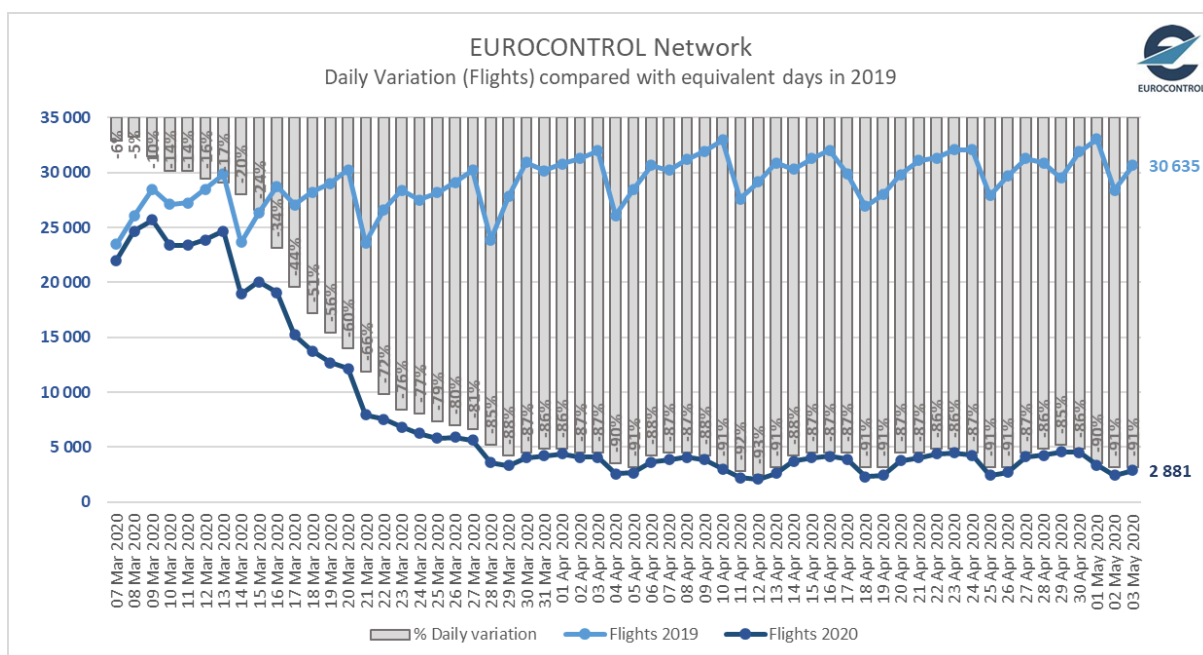
⁷ K uvedeným vyňatým osobám by mali patriť

- zdravotnícki pracovníci, výskumníci v oblasti zdravia a pracovníci v oblasti starostlivosti o starších ľudí,
- cezhraniční pracovníci,
- sezónni pracovníci v poľnohospodárstve,
- zamestnanci v oblasti dopravy,

Keďže obdobie, počas ktorého sa odporúča zachovať cestovné obmedzenia na vonkajších hraniciach, skončí 15. mája 2020, zámerom tohto oznámenia je posúdiť, či je ďalšie predĺženie potrebné a opodstatnené.

II. Vývoj situácie od prijatia oznámenia o posúdení cestovného obmedzenia (8. apríl 2020)

Cieľom cestovného obmedzenia na vonkajších hraniciach je znížiť riziko šírenia choroby v dôsledku cestovania do EÚ. V apríli bol zaznamenaný nepretržitý a obrovský pokles globálneho cestovania, a to tak do EÚ a z EÚ, ako aj v rámci EÚ. K 3. máju 2020 udávala organizácia Eurocontrol⁸ 91 % celkový pokles počtu letov, čo je v porovnaní s rokom 2019 o 27 754 letov menej⁹. Zostávajúce lety sa v súčasnosti obmedzujú na prepravu nákladu. Podobné trendy možno pozorovať aj pri iných druhoch dopravy, ako sú trajekty či autobusová a železničná doprava.

Zatiaľ čo niektoré štáty EÚ a štáty pridružené k schengenskému priestoru už na svojom území podnikajú prvé opatrné kroky na zmiernenie opatrení zameraných na obmedzenie fyzického kontaktu, všeobecným cieľom zostáva obmedziť šírenie koronavírusu prostredníctvom obmedzenia sociálnej interakcie. Situácia v Európe a na celom svete je navyše naďalej veľmi nestabilná a nemožno vylúčiť, že v prípade opätovného výskytu infekcií bude potrebné tieto opatrenia znova zaviesť.

Predsedníčka Európskej komisie spolu s predsedom Európskej rady predstavili 15. apríla 2020 „Spoločný európsky plán na zrušenie opatrení na zamedzenie šírenia COVID-19“.¹⁰ V spoločnom pláne sa navrhuje postupné otváranie našich vnútorných a vonkajších hraníc s cieľom vrátiť sa napokon k neobmedzenému voľnému pohybu a normálnemu fungovaniu

- diplomati, zamestnanci medzinárodných organizácií, vojenský personál a pracovníci v oblasti humanitárnej pomoci pri výkone ich funkcií,
- cestujúci v tranzite,
- cestujúcich, ktorí cestujú z naliehavých rodinných dôvodov,
- osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu alebo cestujú z iných humanitárnych dôvodov pri dodržaní zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia.

⁸ Organizáciu Eurocontrol tvorí 41 štátov na celom svete.

⁹ www.eurocontrol.int

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

schengenského priestoru. Kontroly na vnútorných hraniciach sa budú musieť začať rušiť postupne a koordinovaným spôsobom predtým, ako bude možné v druhej fáze pristúpiť k zmierneniu dočasných obmedzení na vonkajších hraniciach a povoliť osobám, ktoré nemajú pobyt v EÚ, cestovať do EÚ aj vtedy, keď to nie je nevyhnutné.

Zároveň treba pripomenúť, že v záujme riešenia vážnych problémov spôsobených opätovným zavedením kontrol na vnútorných hraniciach a cestovných obmedzení, ako aj v záujme obmedzenia vplyvu na fungovanie vnútorného trhu Komisia zmobilizovala všetky potrebné zdroje a zabezpečila koordináciu na úrovni EÚ. Komisia okrem toho predložila praktické usmernenia, ktorých cieľom je zabezpečiť plynulý tok životne dôležitých tovarov v celej EÚ prostredníctvom zelených jazdných pruhov¹¹, uľahčiť nákladnú leteckú dopravu¹² a zabezpečiť uplatňovanie voľného pohybu pracovníkov¹³. Tieto usmernenia prispeli k významnému zmierneniu vplyvu obmedzení na jednotný trh a voľný pohyb a mali by sa uplatňovať až do zrušenia kontrol na vnútorných hraniciach.

III. Predĺženie dočasného cestovného obmedzenia do regiónu EÚ+

Ako už bolo uvedené, niektoré členské štáty už podnikli prvotné kroky na uvoľnenie opatrení na zamedzenia šírenia pandémie. V tejto súvislosti je však mimoriadne dôležité, aby sa akékoľvek kroky prijímali postupne a aby sa jednotlivé opatrenia rušili v rôznych fázach. Medzi jednotlivými fázami by mal byť navyše dostatočný časový odstup, keďže vplyv bude možné merať až s odstupom času. Hoci epidemiologická situácia v EÚ začína vykazovať určitú stabilizáciu a je dôvodom k opatrnému optimizmu, riziko opätovného zvýšenia komunitného šírenia pretrváva, najmä ak sa budú opatrenia rušiť príliš skoro a nekoordinovaným spôsobom. Okrem toho je situácia v mnohých tretích krajinách naďalej nestabilná, a to aj v krajinách, z ktorých cestuje do EÚ a z EÚ zvyčajne značný počet ľudí, pričom mnohé krajiny a regióny sa nachádzajú v skorších fázach expozície vírusu ako Európa.

S cieľom doplniť úsilie štátov EÚ a schengenského priestoru, ktoré vynakladajú v snahe obmedziť šírenie COVID-19 prostredníctvom obmedzenia sociálnej interakcie, je potrebné, aby sa na vonkajších hraniciach regiónu EÚ+ i naďalej uplatňovali paralelné a koordinované opatrenia. Účinnosť takýchto opatrení bude zabezpečená len vtedy, ak ich budú všetky štáty EÚ a schengenského priestoru uplatňovať na všetkých vonkajších hraniciach jednotným spôsobom a s rovnakým dátumom ukončenia.

Komisia preto **vyzýva členské štáty schengenského priestoru a štáty pridružené k schengenskému priestoru, aby predĺžili uplatňovanie cestovného obmedzenia v prípade ciest, ktoré nie sú nevyhnutné, z tretích krajín do regiónu EÚ+ o ďalších 30 dní, t. j. do 15. júna 2020.** Akékoľvek ďalšie predĺženie tohto obdobia by sa malo posúdiť v nadchádzajúcich týždňoch na základe vývoja epidemiologickej situácie, a to tak v rámci EÚ, ako aj mimo nej.

Rozsah rozšírenia dočasného cestovného obmedzenia by mal byť rovnaký ako rozsah stanovený v oznámeniach Komisie zo 16. marca a z 8. apríla 2020. Pri uplatňovaní dočasného cestovného obmedzenia by mali členské štáty postupovať podľa pokynov Komisie z 30. marca 2020. Komisia zároveň pripomína bod 15 oznámenia z 23. marca 2020 o uplatňovaní zelených jazdných pruhov a vyzýva všetky štáty a subjekty, aby pokračovali v spolupráci a aby v maximálnej možnej miere uplatňovali na vonkajších hraniciach vykonávacie usmernenia týkajúce sa zelených jazdných pruhov.

¹¹ C(2020) 1897 z 23. marca 2020.

¹² C(2020) 2010 z 26. marca 2020.

¹³ C(2020) 2051 z 30. marca 2020.